

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 10.11.2005
KOM(2005) 551 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

**REALIZÁCIA LISABONSKÉHO PROGRAMU SPOLOČENSTVA
MODERNÁ POLITIKA MSP PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ**

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Oživenie politiky MSP.....	4
3.	Špecifické činnosti, ktoré sa majú vykonať	5
3.1.	Podpora podnikania a podnikateľských zručností.	5
3.2.	Zlepšenie prístupu MSP na trhy.....	6
3.3.	Odstraňovanie byrokracie.	8
3.4.	Zlepšenie rastového potenciálu MSP.....	9
3.5.	Upevnenie dialógu a konzultácií s osobami zainteresovanými na MSP.....	11
4.	Záver	12

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

REALIZÁCIA LISABONSKÉHO PROGRAMU SPOLOČENSTVA MODERNÁ POLITIKA MSP PRE RAST A ZAMESTNANOSŤ

1. Úvod

Malé a stredné podniky (MSP), teda tie, ktoré majú menej ako 250 zamestnancov¹, tvoria významnú časť európskeho hospodárstva. V Európskej únii je ich približne 23 miliónov, pričom vytvárajú asi 75 miliónov pracovných miest a tvoria 99 % všetkých podnikov. MSP sú kľúčovou súčasťou európskeho priemyslu, a to najmä v takých priemyselných odvetviach, ako je textilný, stavebný alebo nábytkársky priemysel, v ktorých prispievajú k zamestnanosti až 80 % podielom. MSP sú hlavným zdrojom podnikateľských zručností a inovácií a prispievajú k hospodárskej a sociálnej súdržnosti.

V novom Partnerstve pre rast a zamestnanosť sa zdôrazňuje predovšetkým potreba zlepšenia podnikateľského prostredia, zabezpečenia dostatočnej podpory MSP a zohľadnenia ich potrieb. MSP sú v skutočnosti nenahraditeľné pre dosiahnutie vyššieho a trvalého rastu a pre zvýšenie a skvalitnenie zamestnanosti. Okrem toho potrebuje Európa na oživenie hospodárstva viac ľudí ochotných stať sa podnikateľmi, z čoho vyplýva potreba budovania podnikateľskej kultúry.

Preto sa opatrenia priaznivé pre MSP na úrovni Spoločenstva aj na úrovni členských štátov stávajú čoraz dôležitejšími pre uvoľnenie potenciálu EÚ. Z týchto dôvodov prijíma Komisia také opatrenia, aby MSP boli v popredí politického programu a navrhuje nový začiatok politiky MSP, ktorá sa bude realizovať v úzkej spolupráci s členskými štátmi. Toto oznámenie poskytuje súhrnný rámec pre rôzne nástroje politiky podnikania a jeho zámerom je uplatňovať zásadu „najskôr myslieť v malom“ („Think Small First“) v rámci všetkých politík EÚ. Upozorňuje na každodenné problémy MSP, navrhuje nové činnosti na posilnenie ich schopností trvale sa udržať na trhu, rásť a vytvárať pracovné miesta a na nové spôsoby zlepšovania komunikácie a konzultácií s osobami zainteresovanými na MSP. Takto jednoznačne podporuje realizáciu Lisabonských integrovaných usmernení² a Lisabonského programu Spoločenstva³.

¹ Pozri odporúčanie Komisie 2003/361/ES.

² Odporúčanie Rady 2005/601/ES o všeobecných usmerneniach pre hospodárske politiky členských štátov a Spoločenstva.

³ Oznámenie Komisie: Spoločné akcie pre rast a zamestnanosť: Lisabonský program Spoločenstva, KOM (2005) 330.

2. OŽIVENIE POLITIKY MSP

V tomto oznámení sa predstavuje niekoľko cieľov a opatrení, ktorými sa konkretizuje, ako využívať opatrenia Lisabonského programu Spoločenstva v prospech MSP. Predovšetkým sa v ňom však poskytuje návod, akým spôsobom implementovať Lisabonské integrované usmernenia tak, aby slúžili MSP. V tomto prípade ide najmä o usmernenia č. 14 a 15, ktoré sa týkajú lepšej regulácie, priaznivejšej podnikateľskej kultúry a konkurenčnejšieho a motivujúcejšieho prostredia pre MSP. Malo by to pomôcť predovšetkým pri realizácii národných reformných programov, k prijatiu ktorých sa členské štáty zaviazali. V skutočnosti úspech novej politiky pre MSP závisí predovšetkým od činnosti členských štátov, keďže si ponechali hlavné právomoci v politike podnikania, zatiaľ čo politický rámec Spoločenstva by mal poskytovať podporu a dopĺňať ich úsilie.

Toto oznámenie vytvára **politický rámec pre činnosti MSP** a integruje ciele existujúcich nástrojov politiky podnikania, najmä Európskej charty pre malé podniky a podnikateľského akčného plánu, v záujme dosiahnutia synergického účinku a vyššej transparentnosti prístupov k európskej politike MSP. Predovšetkým integrácia výkazníctva podľa Charty do Lisabonského programu riadenia zvýši prehľadnosť a previazanosť rôznych činností v prospech MSP. Prispeje tiež k zvýšeniu synergického účinku mikroekonomických reforiem, ktoré sa majú uskutočniť, čo znamená, že vytvorí z Európy inovačnejšie a atraktívnejšie miesto pre investície a pracovné príležitosti. Politika pre MSP má prierezový charakter a vyžaduje si posilnenie dimenzie MSP v rámci širokej škály politík Spoločenstva. Dimenzia MSP sa napríklad následne prejaví v oznámení „Smerovanie k integrovanejšiemu prístupu k priemyselnej politike“⁴.

Nový prístup je založený na ucelenom pohľade na úlohu MSP v spoločnosti, ktorým sa zdôrazňuje ich význam ako dôležitého činiteľa hospodárskej a sociálnej súdržnosti na miestnej a regionálnej úrovni. Okrem toho si väčšina MSP zakladá na koncepcii sociálnej zodpovednosti v podnikaní, čo MSP umožňuje zvyšovať výkonnosť a konkurencieschopnosť pri súčasnom pozitívnom vplyve na miestnu komunitu a životné prostredie. Veľké spoločnosti majú povinnosti voči MSP ako svojim dodávateľom, napríklad v automobilovom priemysle. Komisia bude tiež udržiavať kontakty s podnikateľmi v záujme podpory programov EÚ a sprostredkovania reakcií MSP tvorcom politiky. Sieť Spoločenstva na podporu podnikania, akými sú európske informačné centrá, zohrávajú kľúčovú úlohu pri úspešnej realizácii politiky pre MSP.

Charakter MSP je veľmi rozmanitý. Niektoré sa usilujú o rýchly rast a veľké trhy, iné vykonávajú svoju činnosť iba na miestnych a regionálnych trhoch. Keďže je potrebné zohľadniť pri tvorbe politiky túto odlišnosť, nový prístup zahŕňa všetky iniciatívy a činnosti s cieľom uvoľniť celý potenciál všetkých druhov podnikov od začínajúcich a rýchlo rastúcich „hviezd“ až po tradičné podniky, vrátane remeselnej výroby, mikropodnikov, podnikov sociálnych služieb a rodinných MSP.

⁴

Oznámenie Komisie: Realizácia Lisabonského programu Spoločenstva: Politický rámec na posilnenie výrobných činností v EÚ – smerovanie k integrovanejšiemu prístupu k priemyselnej politike, KOM(2005) 474.

Štrukturálne zmeny v hospodárstve v priebehu uplynulých dvoch desaťročí priniesli nové príležitosti pre MSP, ktoré sú často flexibilnými, prispôsobivými a dynamickými podnikmi. V porovnaní s veľkými podnikmi môžu využívať medzery na trhu, geograficky obmedzené trhy a výrobu v malých objemoch, či výrobu špecializovaných výrobkov. MSP však v porovnaní s veľkými spoločnosťami neúmerne horšie prekonávajú legislatívne a administratívne prekážky. Zvýšený konkurenčný tlak v kombinácii s trhovými ťažkosťami, akými sú obmedzený prístup k finančným prostriedkom, výskumu, inováciám a dodávateľským sieťam a reťazcom, môže tiež brániť ich rastu. MSP sú často zraniteľné z dôvodu rýchlych hospodárskych zmien a konkurenčného tlaku. Okrem toho sú podnikatelia zvyčajne nedostatočne informovaní o činnostiach, určených na ich podporu a pomoc, najmä na európskej úrovni.

Podpora MSP sa bude poskytovať v rámci programov Spoločenstva pre podniky, ktorými sú Viacročný program pre podniky a podnikanie a pripravovaný Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu (Competitiveness and Innovation framework Programme – CIP). Keďže však politika pre MSP často prechádza do iniciatív, ktoré sa vytvárajú a uskutočňujú na miestnej a regionálnej úrovni, je potrebné využívať aj ďalšie zdroje financovania, napríklad prostriedky na financovanie kohéznej politiky.

Štrukturálne fondy majú hlavnú úlohu pri podpore podnikania a podnikateľských zručností a pri zvyšovaní rastového potenciálu MSP, a to napríklad podporou technologického rozvoja MSP, poskytovaním služieb zameraných na podporu podnikania a posilňovaním spolupráce MSP. V období od roku 2000 do roku 2006 sa zo štrukturálnych fondov poskytlo pre MSP približne 21 miliárd EUR a plány predstavené v strategických usmerneniach pre kohéznú politiku posilňujú tento záväzok.⁵ V strategických usmerneniach pre rozvoj vidieka sa zdôrazňuje úloha, ktorú môže podpora pri zakladaní mikropodnikov zohrávať v procese diverzifikácie vidieckeho hospodárstva⁶.

3. ŠPECIFICKÉ ČINNOSTI, KTORÉ SA MAJÚ VYKONAŤ

3.1. Podpora podnikania a podnikateľských zručností.

EÚ nevyužíva naplno svoj podnikateľský potenciál a nevytvára dostatočný počet nových podnikov. Ešte stále existuje príliš veľa faktorov (ako napríklad nerovnováha medzi rizikom a ziskom, nízka úroveň sociálneho zabezpečenia a nevedomosť o tom, čo v skutočnosti podnikatelia robia), ktoré nakláňajú misky váh v prospech zamestnaneckého pomeru namiesto samostatného podnikania. Komisia vystupňuje svoje úsilie na zvýšenie spoločenského ocenenia podnikateľov, podporu informovanosti o podnikateľskej kariére a na výchovu k podnikateľskému mysleniu, vrátane podpory zodpovedných podnikateľských postupov. Vzrastajúci význam úlohy podnikateľského vzdelávania sa zdôrazní v pripravovanom oznámení Komisie o tejto kľúčovej oblasti. Podnikanie sa zároveň bude podporovať priamymi príspevkami zo štrukturálnych fondov prostredníctvom investícií do takých opatrení,

⁵ KOM(2005) 299.

⁶ KOM (2005) 304

ktorými sa zvyšuje rozsah a kvalita podnikateľského poradenstva a spoločne využívaných podnikateľských služieb. V neposlednom rade by členské štáty mohli v tomto záujme prijať opatrenia na zníženie časovej a nákladovej náročnosti spojenej so zakladaním novej spoločnosti.

Komisia posilní svoju podporu opatrení zameraných na **zníženie rizika** nevyhnutne spätého s podnikaním. Príde s iniciatívami na zvládnutie negatívnych vplyvov podnikateľského neúspechu a preskúma možnosti zlepšenia systémov sociálneho zabezpečenia a konkurzného konania. Komisia napríklad rozbehla pilotný projekt na zlepšenie znalostí a základných schopností, ktoré sú nevyhnutné pre úspešné **prevody podnikov**. Komisia takisto plánuje vydať oznámenie o prevodoch podnikov v záujme zdôraznenia ich kľúčovej úlohy pri zachovávaní miliónov pracovných miest v EÚ.

Na odstránenie **deficitu podnikateľských zručností** by sa všetky dotknuté subjekty, a najmä podniky, mali podieľať na tvorbe a rozvoji prostriedkov a postupov odbornej prípravy. Komisia sa domnieva, že členské štáty by mali prehodnotiť svoje politiky v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy tak, aby viac vyhovovali súčasným a predpokladaným zmenám na trhu práce. Ucelené národné stratégie pre celoživotné vzdelávanie, ktoré majú členské štáty vypracovať do roku 2006 v rámci programu pre vzdelávanie a odbornú prípravu 2010, a akčný program Spoločenstva v oblasti celoživotného vzdelávania sú zamerané na pomoc osobám pracujúcim v MSP pri prispôbovaní sa potrebám trhu práce a na podporu podnikateľských zručností, vrátane „podstupovania rizika“ na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy. Okrem toho Komisia financuje činnosti na odstránenie nedostatkov v podnikateľských zručnostiach prostredníctvom skvalitňovania odbornej prípravy súvisiacej s podnikaním a celoživotného vzdelávania v rámci európskych sociálnych fondov.

Komisia úzko spolupracuje s vnútroštátnymi orgánmi, ktoré pôsobia v oblastiach, v ktorých sú stále nedostatočne uspokojené potreby **žien - podnikateliek**, a to predovšetkým v prístupe k finančným prostriedkom a podnikateľským kontaktom. Pokiaľ ide o špecifické kategórie **podnikateľov**, ako sú mladí ľudia, starší pracovníci alebo príslušníci národnostných menšín, Komisia bude pokračovať v budovaní spolupráce medzi tvorcami politík s cieľom identifikovať a presadzovať vhodné postupy zamerané na pomoc takým podnikateľom.

3.2. Zlepšenie prístupu MSP na trhy.

MSP nedostatočne využívajú príležitosti, ktoré im poskytuje **vnútorný trh**, a to najmä v dôsledku nedostatku informácií o podnikateľských príležitostiach aj napriek dlhodobému úsiliu Komisie a členských štátov o podporovanie a zlepšovanie cezhraničných činností v rámci EÚ. MSP si dostatočne neuvedomujú najmä príležitosti, ktoré im ponúkajú trhy pre **verejné obstarávanie**, majú obmedzené zdroje na to, aby sa mohli zúčastňovať na procese **štandardizácie** alebo využívať **práva duševného vlastníctva** (Intellectual Property Rights – IPR) a len s ťažkosťami zvládajú komplikované a rozdielne **daňové systémy**. Je potrebné podporovať MSP, aby pôsobili na medzinárodných trhoch, keďže to má za následok zlepšenie konkurenčného postavenia a zvýšenie rastu a produktivity podniku.

Komisia trvá na väčšom úsilí o dokončenie **vnútorného trhu** a vyzýva členské štáty, aby k tomuto spoločnému cieľu prispeli. Komisia začne novú iniciatívu, aby zistila, ako môžu verejné politiky pomôcť MSP získať viac výhod z európskeho trhu. Zároveň bude Komisia pokračovať v príprave právnej formy podniku EÚ, ktorá by pre MSP bola ďalším stimulom na nadväzovanie cezhraničnej spolupráce.

Zmluvy v rámci verejného obstarávania dosahujú objem viac ako 1,5 bilióna EUR, čo predstavuje 16 % HDP EÚ⁷. Na základe implementácie nových smerníc o verejnom obstarávaní, ktorá sa má dokončiť do 31. januára 2006, sa ešte viac zmodernizujú a zjednodušia postupy verejného obstarávania, najmä podporou používania elektronického systému verejného obstarávania a umožnením verejného obstarávania v oblasti životného prostredia. Výhody z toho budú mať pravdepodobne MSP vrátane environmentálne inovatívnych MSP, ktoré by mali mať prospech z nových environmentálne orientovaných nákupných politík.

Komisia svojím konaním podporuje účasť MSP na **štandardizácii** a na zvyšovaní informovanosti MSP o normách. Zameriava sa na ucelenú dlhodobú činnosť s cieľom zabezpečiť, aby sa v procese štandardizácie plne zohľadnili záujmy MSP a aby MSP pravidelne získavali aktuálne informácie o nových normách v prehľadnej a zrozumiteľnej forme. V tejto otázke by mali byť aktívne aj členské štáty, keďže vývoj noriem vyplýva z diskusií na európskej úrovni, ktoré vychádzajú z národných stanovísk.

Na účely zníženia vysokých nákladov na **zabezpečenie súladu s daňovými predpismi**, ktoré často súvisia so založením pobočky alebo dcérskej spoločnosti v inom členskom štáte, plánuje Komisia navrhnuť oznámenie o pilotnom projekte zdanenia podľa štátu sídla spoločnosti (Home State Taxation), čím by sa MSP umožnilo počítať zdaniteľný zisk ich zahraničných pobočiek a dcérskych spoločností na základe pravidiel platných v štáte ich pôvodu.

Komisia plánuje navrhnuť nové iniciatívy pre sieť **európskych informačných centier (EIC)** s úmyslom podporiť účasť MSP v podnikateľskej spolupráci a na sprostredkovacích stretnutiach, najmä v hraničných regiónoch. Okrem toho môžu pre MSP predstavovať neprimeranú záťaž aj obchodné prekážky na zámorských trhoch, ako napríklad dovozné a colné požiadavky. V rámci proaktívneho dialógu na dvojstrannej aj viacstrannej úrovni so všetkými hlavnými obchodnými partnermi sa Komisia naďalej bude snažiť odstraňovať prekážky, ktorým čelia európski vývozcovia, a presadzovať lepší **prístup na medzinárodné trhy**. Malo by sa to dosiahnuť prostredníctvom ambiciózneho stratégie v rámci kola rokovaní o rozvoji v Doha. Ďalšie kroky by mohli zahŕňať poskytovanie trhových informácií a povzbudzovanie MSP k uzavieraniu dohôd o spoločných podnikoch s partnermi z rozvojových krajín.

Stratégia EÚ pre prístup na trh sa rozšíri o sledovanie a posudzovanie vplyvu sťažností zo strany podnikov z EÚ a o zabezpečenie vhodnej nápravy. Cieľom Komisie je tiež dosiahnuť prostredníctvom politickej spolupráce a programov pomoci rozvoj politiky pre MSP a zlepšenie podnikateľského prostredia v krajinách,

⁷

Správa o fungovaní tovarových a kapitálových trhov Spoločenstva, KOM (2002) 743.

ktoré nie sú členmi EÚ, a to najmä v kandidátskych krajinách, ako aj u partnerov európskej susedskej politiky.

3.3. Odstraňovanie byrokracie.

Komisia je na úrovni Spoločenstva odhodlaná začleniť zásadu „**najskôr myslieť v malom**“ („Think Small First“) do všetkých politík Spoločenstva a presadzovať zjednodušenie v regulačnej a administratívnej oblasti. Pri určovaní vhodných opatrení na zjednodušenie by sa mala venovať pozornosť tomu, aby sa zabezpečila proporčnosť právnej úpravy k sledovaným zásadným cieľom a zároveň zohľadnili sociálne, environmentálne a hospodárske aspekty.

Lepšia právna úprava je zvlášť dôležitá pre MSP, pretože majú obmedzené zdroje a nedostatočné odborné znalosti na dosiahnutie súladu s často zložitými pravidlami a právnymi predpismi. Skúsenosti nasvedčujú tomu, že MSP môžu tiež neprimerane trpieť nadmerným administratívnym zaťažením. Na zlepšenie rámcových podmienok pre rast a zamestnanosť Komisia zjednoduší pravidlá a legislatívu Spoločenstva v zmysle nedávneho oznámenia Komisie o zjednodušovaní právneho prostredia⁸. Keďže zjednodušovanie je spoločnou povinnosťou, musia členské štáty pristupovať k svojej vnútroštátnej legislatíve a transponovať pravidlá EÚ najjednoduchším možným spôsobom.

Komisia preskúma otázky MSP už v počiatočnom štádiu posudzovania vplyvu legislatívy EÚ a zabezpečí, aby sa riadne a systematicky zohľadňovali potreby MSP. Pri príprave **budúcej legislatívy** Komisia zabezpečí, aby budúca legislatíva nebrzdila rast a inovačný potenciál MSP a bude systematicky posudzovať všetky možnosti vrátane prípadných výnimiek. Na národnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ je potrebné vždy uvažovať o opatreniach, ktoré by obmedzili legislatívne zaťaženie MSP, a vo vzťahu k MSP môže byť tiež vhodné zaviesť osobitné ustanovenia. Mohlo by ísť o dlhšie prechodné obdobia, nižšie poplatky alebo zjednodušené požiadavky na vykazovanie, alebo dokonca výnimky, prípadne poskytovanie pomoci, napríklad v podobe poradenských centier. Napríklad v revidovaných právnych predpisoch EÚ vzťahujúcich sa na farmaceutický sektor sa ustanovujú výrazné zníženia poplatkov, odklady splatnosti a osobitná administratívna pomoc pre MSP zaoberajúce sa vývojom liečiv. Komisia zabezpečí riadne prerokovanie týchto otázok s osobami zainteresovanými na MSP.

Komisia venuje zvýšenú pozornosť aj prekážkam týkajúcim sa **administratívneho zaťaženia**, ktoré MSP bráni vytvárať pracovné miesta, a vyzýva členské štáty, aby urgentne preskúmali závery nedávno prijatej správy o jednočlenných podnikoch a implementovali jej odporúčania o uľahčovaní vytvárania pracovných miest v malých spoločnostiach⁹.

Niekedy je potrebné zvažovať využívanie **alternatívnych nástrojov politiky**, ako napríklad normy a dobrovoľné dohody vo vzťahu k doplneniu a podpore implementácie súčasných právnych predpisov. Ak sa uvažuje o využití týchto

⁸ KOM(2005) 535.

⁹ http://europa.eu.int/comm/enterprise/entrepreneurship/support_measures/first_emp/index.htm

nástrojov, mali by zástupcovia MSP mať možnosť riadne sa podieľať na postupoch ich tvorby.

Práce na zjednodušení pravidiel týkajúcich sa **účasti MSP na programoch Spoločenstva** budú prebiehať intenzívne s cieľom zjednodušiť procesy, zlepšiť informovanosť MSP o existujúcich programoch a zabezpečiť, aby sa v hodnotiacich postupoch zohľadňovali osobitosti MSP. Okrem toho Komisia uvažuje aj o iných opatreniach, napríklad o zavedení postupov predbežného posudzovania, podpore účasti združení MSP, zjednodušení finančných požiadaviek pre MSP a stanovení cieľov pre účasť MSP. Komisia zabezpečí aj vhodnú následnú kontrolu prijatých opatrení spočívajúcu v tom, že bude pravidelne hodnotiť účasť MSP na programoch EÚ.

Komisia aj členské štáty by mali konať aj v osobitných oblastiach politiky, aby zmiernili zaťaženie MSP a lepšie zohľadnili ich osobitné potreby. Komisia plánuje revidovať a zjednodušiť rôzne **pravidlá štátnej pomoci** a podporovať podstupovanie rizika prostredníctvom pružnejšieho prístupu k pomoci určenej MSP. Revidovať sa budú najmä pravidlá štátnej pomoci týkajúce sa inovácie, aby sa podporili inovácie v oblasti MSP, ktoré sú dôležitým činiteľom.

Komisia uverejnila návrh smernice Rady¹⁰ na zavedenie jednotnej hranice ročného obratu vo výške 100 000 EUR pre oslobodenie od platenia DPH a **systému jedného miesta kontaktu pre DPH (VAT One-Stop Shop system)** s cieľom zjednodušiť daňové povinnosti v súvislosti s DPH a povzbudiť MSP k intenzívnejšiemu obchodu v rámci EÚ. Komisia usiluje o urýchlené prijatie tejto smernice. Okrem toho by členské štáty mali prehodnotiť **priame zdanenie** v záujme zníženia nadbytočného zaťaženia MSP. Komisia napokon označí vhodné postupy uplatňované v členských štátoch pri zdaňovaní nerozdeleného zisku, ktorými sa upevňuje kapitálové postavenie MSP.

3.4. Zlepšenie rastového potenciálu MSP.

EÚ sa snaží riešiť trvalé a všeobecne známe trhové nedostatky, ktoré obmedzujú **prístup MSP k finančným prostriedkom, výskumu, inováciám a informačným a komunikačným technológiám (Information and Communication Technologies – ICT)** a bránia rozvinúť ich rastový potenciál. Aj keď tieto činnosti EÚ mali určitý pomocný účinok, je potrebné ich ďalej zintenzívniť a rozvinúť tak, aby reagovali na meniace sa potreby všetkých druhov podnikov.

Finančné prostriedky sú základným vstupom pre zakladanie, rozširovanie a rozvoj MSP. Komisia navrhla podstatne zvýšiť existujúcu **finančnú podporu pre MSP** na základe rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP). Nový nástroj rizikového kapitálu špeciálne zameraný na inovačné a rýchlo rastúce MSP je určený na podporu rozširovania MSP. Nástroj na sekuritizáciu portfólií bankových úverov uvoľní ďalšie úverové zdroje na rozvoj možností priameho financovania tradičných podnikov. Komisia predstaví **oznámenie o európskom prístupe k finančnému rastu**, ktoré by malo slúžiť na vytvorenie užšej súčinnosti s členskými štátmi a finančnými inštitúciami, odstránenie pretrvávajúcich prekážok

¹⁰

KOM (2004) 728, konečné znenie, 29.10.2004.

vnútorného trhu s finančnými službami a hľadanie účinných a prospešných partnerstiev verejných a súkromných subjektov schopných prekonať nedostatky trhu.

Nepretržitá **inovácia** je kľúčová pre trvalo udržateľný rozvoj podnikov.¹¹ MSP sa však napriek ich dôležitému prínosu k inovácii často stretávajú s ťažkosťami pri využívaní inovácií a výsledkov výskumu a uplatňovaní práv duševného vlastníctva. EÚ si stanovila za cieľ posilniť inovačné a výskumné schopnosti MSP a zvýšiť objem **prevodov technológií** v prospech MSP, pričom uznáva, že výhody z technologického pokroku môžu získavať všetky druhy MSP. Preto sa Komisia bude usilovať o intenzívnejšie zapojenie MSP do **európskej iniciatívy INNOVA** a o poskytovanie osobitnej podpory MSP v oblasti práv duševného vlastníctva prostredníctvom sietí Spoločenstva na podporu podnikania. Prostredníctvom **programu pomoci na zabezpečenie súladu s environmentálnymi zásadami** sa budú podporovať inovácie v oblasti MSP a zároveň zlepšenie vplyvov MSP na životné prostredie.

Investícia do potenciálu MSP v oblasti rastu je tiež jedným z kľúčových prvkov novej **kohéznej politiky**. V strategických usmerneniach sa predstavuje niekoľko opatrení zameraných na rast MSP vrátane zlepšenia prístupu MSP a potenciálnych podnikateľov k finančným zdrojom, uľahčenia transferu technológií alebo investícií do kompetenčných centier, napojenia MSP na výskumné a technologické inštitúcie.

Komisia považuje za nevyhnutné, aby sa vynaložilo maximálne úsilie na zjednodušenie pravidiel a postupov na **podporu účasti MSP na 7. rámcovom programe** a bude pokračovať v prísnom sledovaní pokroku v tejto oblasti. Komisia prijme ďalšie opatrenia na zabezpečenie a umožnenie vyššej účasti MSP na projektoch spolupráce v rámci rôznych tematických oblastí a na osobitných opatreniach zameraných na MSP a ich organizácie.

Podpora zavádzania **informačných a komunikačných technológií, elektronického vzdelávania a elektronického obchodu** je základným predpokladom zvýšenia konkurencieschopnosti MSP. Komisia bude pokračovať v podpore združovania tvorcov politík v tejto oblasti prostredníctvom **siete na podporu elektronického obchodu** pre MSP. Naďalej bude presadzovať výmenu a rozširovanie najvhodnejších postupov, podporu odbornej prípravy poradcov MSP a spoluprácu medzi dodávateľmi informačných a komunikačných technológií a MSP. Okrem toho sa prostredníctvom programu pre konkurencieschopnosť a inovácie bude podporovať zavádzanie riešení z oblasti informačných a komunikačných technológií v prospech MSP.

Nakoniec Komisia plánuje zlepšiť znalosti o výkonnosti európskych MSP a **analýzu ich výkonnosti**, aby mohla prijať opatrenia na posilnenie ich konkurencieschopnosti. Tým sa zlepši kapacita existujúcich nástrojov, akým je napríklad **Observatórium európskych MSP (Observatory of European SMEs)**, analyzovať ekonomické údaje a názory MSP v záujme komplexnejšieho pochopenia ich výkonnosti a vlastností bez ďalšieho administratívneho zaťaženia MSP.

¹¹ Pozri oznámenie Komisie: Realizácia Lisabonského programu Spoločenstva: Viac výskumu a inovácii – investície pre rast a zamestnanosť: Spoločný prístup, KOM (2005) 488, konečné znenie, 12.10.2005.

3.5. Upevnenie dialógu a konzultácií s osobami zainteresovanými na MSP.

MSP sú nedostatočne informované o EÚ a jej činnostiach a niekedy majú kritické názory na jej vplyv na podnikanie. Často naplno nevyužívajú príležitosti, ktoré im EÚ prináša. Európske inštitúcie musia zlepšiť svoje schopnosti zohľadňovať záujmy MSP a spolu s členskými štátmi propagovať pozitívny imidž podnikania. **Odstránenie informačných trhlín** medzi európskymi inštitúciami a podnikateľmi, najmä MSP, je nevyhnutné pre opätovné zapojenie občanov do Európskeho projektu¹².

Komisia bude presadzovať pravidelnejší a usporiadanejší dialóg a konzultácie so zainteresovanými stranami. Jej cieľom bude zohľadniť vo väčšej miere rôznorodosť subjektov tohto dialógu a konzultácií od európskych podnikateľských organizácií až po miestne a regionálne podporné organizácie, poradcov malých podnikateľov a v určitej miere aj samotné MSP. Komisia, a najmä jej **vyslanec pre MSP**, je pripravený na rozsiahle konzultácie s príslušnými zainteresovanými stranami v rozsahu potrebnom na to, aby sa ich záujmy v procese tvorby politiky zohľadnili.

Aj keď Komisia uznáva ústrednú úlohu podnikateľských organizácií v sprostredkovaní spätnej väzby MSP európskym inštitúciami, plánuje **vytvoriť** prostredníctvom siete európskych informačných centier **rýchly a nenáročný konzultačný mechanizmus** („panel MSP“) na získavanie názorov MSP v jednotlivých oblastiach tvorby politiky. Okrem toho Komisia v súčasnosti prehodnocuje iniciatívu „interaktívna tvorba politiky“ a navrhne spôsoby zlepšenia mechanizmu spätnej väzby na uľahčenie identifikácie problémov MSP s legislatívou EÚ. V neposlednom rade Komisia nedávno uverejnila správu o konzultáciách s osobami zainteresovanými na MSP na národnej a regionálnej úrovni a pripravuje konkrétne návrhy na zlepšenie konzultačných mechanizmov.

Propagácia podnikania a imidžu MSP bude hlavnou prioritou. Komisia sa zameria na komunikáciu s rôznymi zainteresovanými skupinami, okrem iného aj na regionálnej úrovni. Zároveň sa prostredníctvom niekoľkých cielených činností zameria na zlepšenie všeobecného vnímania podnikateľov zo strany európskej verejnosti poukázaním na úspešné podnikateľské postupy. Na konci roku 2005 sa začína nový projekt „Európskych podnikateľských cien“ („European Enterprise Awards“). Prostredníctvom tohto projektu sa budú identifikovať opatrenia, ktoré preukázateľne úspešné pri podpore podnikania a MSP na regionálnej a miestnej úrovni a bude sa uľahčovať výmena najlepších postupov v tejto oblasti.

Nakoniec bude Komisia **napomáhať rozvoju spolupráce s členskými štátmi a inými zainteresovanými stranami**. Upevní prepojenie s národnými orgánmi spravujúcimi záležitosti MSP, zatiaľ čo pravidelné stretnutia s podnikateľskými organizáciami a diskusie o otázkach politiky sa budú konať častejšie. Na zabezpečenie účasti všetkých skupín zainteresovaných osôb zorganizuje Komisia výročnú konferenciu na vysokej úrovni, na ktorej sa zhodnotí pokrok dosiahnutý pri implementácii tohto oznámenia a prerokujú sa budúce opatrenia. Okrem toho bude Komisia podporovať účasť MSP na stretnutiach skupín na vysokej úrovni, na

¹²

Pozri akčný plán Komisie na zlepšenie komunikácie v Európe, júl 2005 (SEC(2005) 985).

diskusných a iných fórach podľa potreby a v roku 2006 zorganizuje konferenciu o remeselníckych podnikoch.

4. ZÁVER

Uvedené oznámenie znamená nový začiatok pre pragmatickejšiu, ucelenejšiu a obsažnejšiu politiku EÚ v prospech MSP. Zvýrazňuje významnú úlohu, ktorú MSP plnia v Partnerstve pre rast a zamestnanosť. Oznámenie vytyčuje cestu smerom k strategickému prístupu na zvýšenie konkurencieschopnosti MSP prostredníctvom zefektívnenia nástrojov politiky Spoločenstva, vylepšených synergických účinkov medzi jednotlivými politikami a jedinečných spojení medzi činnosťami EÚ a členských štátov.

Dôležitým cieľom tohto oznámenia je vyvolanie zmien v spôsobe, akým o MSP a podnikateľoch uvažujú tvorcovia politiky a verejnosť na národnej úrovni aj na úrovni EÚ. Aby politika pre MSP uspela, je potrebné integrovať skutočné očakávania miliónov európskych podnikov do širokej škály politík. Oznámenie upozorňuje na obrovský nevyužitý potenciál MSP v oblasti hospodárskeho rastu a zamestnanosti a navrhuje možnosti na zjednodušenie pravidiel a právnych predpisov, propagáciu podnikateľskej kultúry a pomoc MSP pri prístupe k inováciám, finančným prostriedkom, odbornej príprave a v neposlednom rade aj k európskym a medzinárodným trhom. V súlade s touto novou politikou pre MSP je aj zámer zlepšiť komunikáciu a konzultačnú činnosť so zainteresovanými stranami.

Dosiahnutie cieľov ustanovených v tomto oznámení si vyžaduje úplné zapojenie a odhodlanie všetkých zúčastnených súkromných aj verejných subjektov na regionálnej, národnej aj európskej úrovni. Komisia bude dôsledne sledovať výkonnosť MSP v hospodárstve, prioritne dbať na posilnenie koordinácie politík vo vzťahu k MSP na úrovni EÚ aj medzi členskými štátmi a využívať nástroje a programy Spoločenstva s cieľom prijať opatrenia na podporu konkurencieschopnosti MSP.